สภาพัฒน์

ภาวะสังคมไทย

ไตรมาสสาม ปี 2569

23 พฤศจิกายน 2569	เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2
	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วย : ร้อยละ

ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสสาม ปี 2569

การจ้างงาน

+5.7

อัตราการว่างงาน

1.02

หนี้ครัวเรือน

+0.59

(Q2/2569)

การเจ็บป่วย
ด้วยโรคเฝ้าระวัง

+2.8

การบริโภค
เหล้าและบุหรี่

-0.6

คดีอาญา

+0.8

อุบัติเหตุ
ทางถนน

+9.5

การร้องเรียน
ของผู้บริโภค

+40.7

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

ไตรมาสสาม
ปี 2569

แรงงาน

ไตรมาสสาม ปี 2569 ผู้มีงานทำเพิ่มขึ้น จากการจ้างงานทั้งภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร แต่ค่าจ้างเฉลี่ยทรงตัว

ภาคเกษตรกรรม
12.3 ล้านคน
+4.1%YoY

- ผลผลิตประมงและพืชสำคัญเพิ่มขึ้น
- ราคาสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น

ผู้มีงานทำ 42.1 ล้านคน
+5.7%YoY

นอกภาคเกษตรกรรม
29.8 ล้านคน
+6.4%YoY

- การลงทุนภาคเอกชน
- ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (LFS)

ชั่วโมงการทำงาน

ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยทรงตัว แต่ผู้ทำงานต่ำระดับและผู้ทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้น

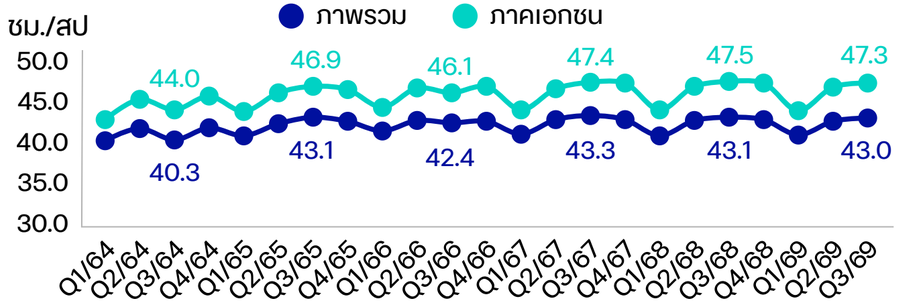

ที่มา : LFS

ผู้ทำงานล่วงเวลา*
7.1 ล้านคน (+10.2%)

ผู้ทำงานต่ำระดับ**
2.0 แสนคน (+43.6%)

* ผู้ทำงานล่วงเวลา คือ ผู้มีงานทำที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมง/สัปดาห์
** ผู้ทำงานต่ำระดับ คือ ผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ และต้องการทำงานเพิ่ม (นับรวมผู้ที่ทำงาน 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

จำนวนผู้มีงานทำและอัตราการเปลี่ยนแปลง

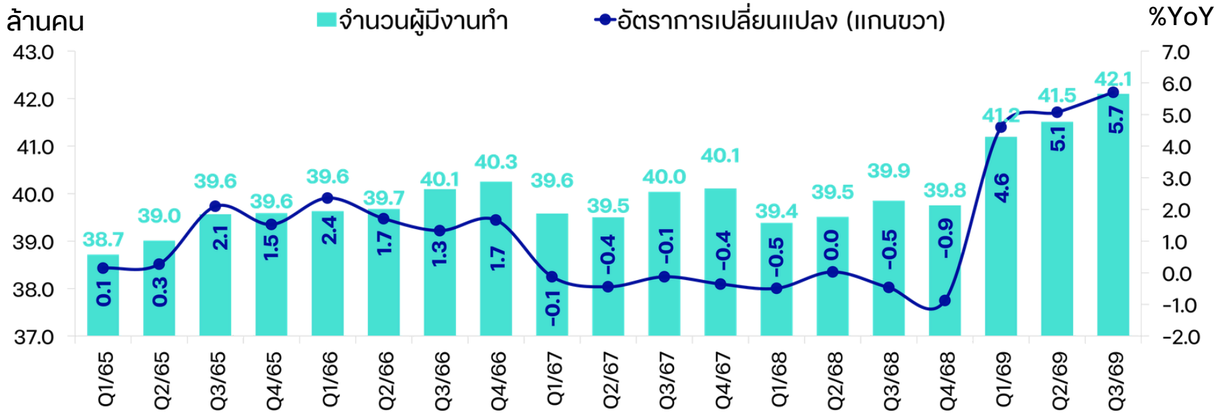

ก่อสร้าง +12.0%

โรงแรม/ภัตตาคาร +9.3%

ขนส่ง/เก็บสินค้า +6.6%

ค้าส่ง/ค้าปลีก +5.7%

การผลิต +1.8%

ที่มา : LFS

ค่าจ้างแรงงาน

ค่าจ้างเฉลี่ยทรงตัว ตามค่าจ้างของกลุ่มลูกจ้างในระบบ

ภาพรวม **15,812** บาท/คน/เดือน (-0.91%)

ลูกจ้างในระบบ
15,947
บาท/คน/เดือน
(-0.16%)

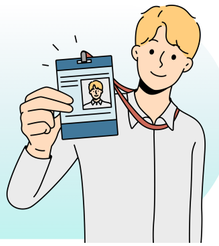

กลุ่มอาชีพอิสระ
15,618
บาท/คน/เดือน
(-1.98%)

แรงงาน

ผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น
4.3 แสนคน
+41.4%YoY

เคยทำงาน **2.5 แสนคน**
- เพิ่มจากสาขาการผลิตมากสุด **+3.7** หมื่นคน
- **7.8** หมื่นคน ออกจากงานจากการปิดกิจการ หมดสัญญาจ้าง และถูกให้ออก

ไม่เคยทำงาน **1.85 แสนคน** (-0.7%YoY)

ที่มา : LFS

อัตราการว่างงานรวมเพิ่มขึ้น

Q3/68 **0.76** (ผู้ว่างงาน 3.1 แสนคน)
Q2/69 **0.95** (ผู้ว่างงาน 4.0 แสนคน)
→ **1.02** Q3/69

ที่มา : LFS

อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคม เพิ่มขึ้นระดับเดียวกับ Q3/64 (ช่วงโควิด)

Q3/68 **1.99** (2.42 แสนคน)
Q2/69 **2.37** (2.90 แสนคน)
→ **2.47** Q3/69 ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน **3.0 แสนคน**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ผู้ว่างงานระยะยาวเพิ่มขึ้น **9.3 หมื่นคน** +45.0%YoY จากคนที่เคยทำงานมาก่อน

ที่มา : LFS

ผู้เสมือนว่างงานเพิ่มขึ้น **2.1 ล้านคน** +29.1%YoY
- ภาคเกษตรกรรม **1.3 ล้านคน** (+10.1%YoY)
- นอกภาคเกษตรกรรม **8.3 แสนคน** (+75.3%YoY)

*ผู้ที่ทำงาน 0-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในภาคเกษตรกรรม หรือผู้ที่ทำงาน 0-24 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกภาคเกษตรกรรม

ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

1 ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรยังต่ำ

ปี 2568 : ภาคเกษตรมีแรงงาน **11.2** ล้านคน (28.3% ของผู้มีงานทำ) → สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ≈ **8.8%** ของ GDP

ผลิตภาพแรงงานต่ำกว่านอกภาคเกษตร 6 เท่า

- เน้นผลิตพืชมูลค่าต่ำ
- ทำเกษตรเชิงเดี่ยว
- ใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพได้น้อย

ใช้แอปฯ **29.8%** เพื่อเช็คอากาศ ติดต่อรัฐ
ใช้เครื่องจักร **71.3%** อาทิ รถไถเดินตาม
ใช้โดรนเพียง **4.0%**

ควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต + สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า

ส่งเสริมการเข้าถึงเครื่องจักร + เทคโนโลยี ผ่านกลุ่มสหกรณ์

เชื่อมโยงมหาวิทยาลัย-เกษตรกร-ธุรกิจ ต่อยอดนวัตกรรมสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

2 การทำงานเกินเวลาเพิ่มความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต

Q3/2569 : แรงงานไทยราว **5.3** ล้านคน (12.6% ของผู้มีงานทำ) → ทำงานตั้งแต่ **55** ชม./สัปดาห์

ความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการทำงานหนัก

- พักผ่อนไม่เพียงพอ เครียดสะสม และหมดไฟ
- อาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง เช่น การสูบบุหรี่และการดื่มแอลกอฮอล์

: สภาพการทำงานที่ก่อให้เกิดความเครียด เช่น ชั่วโมงทำงานที่มากเกินไป ความไม่มั่นคงในงาน การถูกกลั่นแกล้ง เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิต ≈ **8.4** แสนคน/ปีทั่วโลก

***ควรกำกับชั่วโมงทำงาน/การทำงานล่วงเวลาให้เป็นไปตามกฎหมาย** รวมทั้งเพิ่มการคัดกรองสุขภาพจิตในการตรวจสุขภาพประจำปีของลูกจ้าง*

หนี้ครัวเรือน

ไตรมาสสอง ปี 2569 หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.59 ขณะที่สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 85.2

ภาพรวมหนี้ครัวเรือน

ณ สิ้นสุดระยะเวลา	รายปี			รายไตรมาส								
	2565	2566	Q1-67	Q2-67	Q3-67	Q4-67	Q1-68	Q2-68	Q3-68	Q4-68	Q1-69	Q2-69
หนี้ครัวเรือน (ล้านล้านบาท) /1	15.92	16.39	16.37	16.36	16.37	16.45	16.35	16.34	16.35	16.47	16.44	16.43
%YoY	3.92	2.98	2.40	1.55	0.82	0.21	-0.35	-0.31	-0.12	0.12	0.57	0.59
%QoQ (ปรับฤดูกาล)	N/A	N/A	0.30	0.10	-0.12	-0.06	-0.20	0.08	0.06	0.18	0.25	0.09
Nominal GDP (ล้านล้านบาท) /2	17.38	17.99	18.11	18.30	18.46	18.64	18.79	18.85	18.90	18.98	19.12	19.29
สัดส่วนหนี้ต่อ GDP (1/2)	91.6	91.1	90.4	89.4	88.6	88.1	86.8	86.5	86.5	86.8	86.0	85.2

* คำนวณจากเงินที่ภาคครัวเรือนกู้ยืม หารด้วยผลรวมของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (QGDP) 4 ไตรมาสย้อนหลัง โดยเริ่มนับจากไตรมาสที่อ้างถึง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประมวลผลโดย สศช.

สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อที่อยู่อาศัยขยายตัวต่อเนื่อง

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน ไตรมาสสอง ปี 2569 จำแนกรายวัตถุประสงค์

- สินเชื่อส่วนบุคคล **+4.40%**
- สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ **+1.92%**
- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ* **+2.47%**
- สินเชื่อบัตรเครดิต **+0.44%**
- สินเชื่อยานยนต์ **-7.07%**
- สินเชื่อเพื่อประกอบธุรกิจ **-2.32%**
- สินเชื่ออื่น ๆ** **-1.84%**

* สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ : สินเชื่อที่ผู้ให้บริการต้องมาขอใบอนุญาต ธปท. อาทิ สินเชื่อบัตรกดเงินสด

** สินเชื่ออื่น ๆ คือ สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ สินเชื่อที่จำแนกวัตถุประสงค์ไม่ได้

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศช.

ข้อมูลธนาคารพาณิชย์

สินเชื่อที่ค้างชำระ 90 วันขึ้นไป (NPLs)

มีมูลค่า 1.68 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม 3.21% ลดลงจากไตรมาสก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลเครดิตบูโร

สัดส่วน NPLs เพิ่มขึ้น ขณะที่สัดส่วน SMLs ต่อสินเชื่อรวมลดลง

สินเชื่อที่ค้างชำระ 90 วันขึ้นไป (NPLs)

มีมูลค่า 1.35 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม 9.85% เพิ่มขึ้นจาก 9.20% ของไตรมาสก่อน

อัตราการขยายตัว สัดส่วน และสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมของ NPLs รายวัตถุประสงค์

ประเภทสินเชื่อ	มูลค่า (ล้านล้านบาท)	สัดส่วน Q2/69 (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวของ NPLs (ร้อยละ)										สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)									
			2567				2568				2569		2567				2568				2569	
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
รวม NPLs	1.35	100.0	14.9	12.2	14.1	16.4	8.7	6.9	7.6	7.6	5.2	8.9	8.01	8.48	8.78	8.94	8.78	9.11	9.45	9.59	9.20	9.85
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	0.26	19.2	18.2	23.2	28.0	29.1	16.5	9.9	6.1	5.7	4.8	7.5	3.98	4.34	4.58	4.54	4.52	4.66	4.74	4.68	4.64	4.89
สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์	0.27	20.3	32.0	29.7	22.8	15.9	11.4	5.4	7.2	2.8	0.8	1.9	9.30	10.03	10.33	11.09	11.30	11.65	12.16	12.43	12.38	12.82
สินเชื่อบัตรเครดิต	0.07	5.1	14.6	21.5	18.8	13.0	9.1	2.4	1.8	5.3	-3.2	-2.1	11.50	12.29	12.58	11.88	12.62	12.68	12.86	12.56	12.23	12.33
สินเชื่อส่วนบุคคล	0.30	22.5	11.9	7.7	8.6	9.2	2.1	4.3	3.3	4.1	2.2	5.7	10.14	10.44	10.77	10.77	10.22	10.72	10.90	11.04	10.22	10.96
สินเชื่อเพื่อการเกษตร	0.03	2.6	-28.9	-33.9	-34.1	-14.2	-37.7	-37.1	-28.0	-22.8	1.4	16.4	5.08	6.12	5.90	5.47	3.71	4.56	4.83	4.79	4.19	5.83
สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์	0.09	6.5	13.4	9.7	20.1	19.3	7.2	4.8	1.3	7.8	6.9	10.5	10.87	11.55	12.25	12.67	12.23	12.82	13.20	13.87	13.33	14.40
อื่น ๆ	0.32	23.9	13.5	5.9	12.5	21.9	15.9	20.7	25.2	24.1	15.9	22.5	19.25	19.27	19.79	20.54	19.98	20.00	21.14	21.80	20.25	21.86

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

สินเชื่อที่ค้างชำระระหว่าง 31 - 90 วัน (SMLs)

มีมูลค่า 4.27 แสนล้านบาท หรือมีสัดส่วนต่อสินเชื่อรวม 3.13% ลดลงจาก 4.07% ของไตรมาสก่อน

มูลค่า และสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมของ SMLs

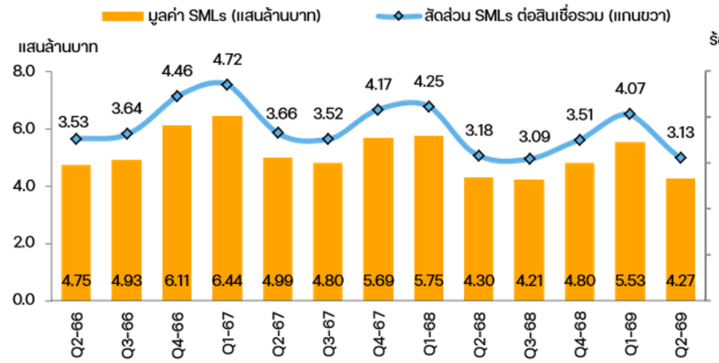

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

1 ผู้ประสบอุทกภัยเสี่ยงก่อหนี้ใหม่ซ้ำเติมหนี้เดิม

ผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
(ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2569)

อาทิ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบ้าน รถยนต์ ทรัพย์สินที่เสียหาย

2.55
ล้านครัวเรือน

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

ทำให้บางส่วนต้องก่อหนี้ใหม่และซ้ำเติมหนี้เดิม

จึงต้องระวังการก่อหนี้เกินความจำเป็น
ขณะที่ มาตรการช่วยเหลือควรคำนึงถึงประเภทและภาระหนี้ ความสามารถในการชำระหนี้ และระยะเวลาฟื้นตัวของลูกหนี้

2 การกู้เงินผ่านช่องทางออนไลน์

ผู้ให้บริการบนระบบ ธปท.

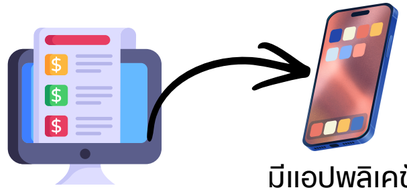

221 ราย

มีแอปพลิเคชัน 77 ราย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย รวบรวมโดย สศช. (18 พ.ย. 2569)

พบแอปพลิเคชันเงินกู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจำนวนมาก

79 แอปพลิเคชันที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการปิดกั้น

ในจำนวนนี้ 57 แอปพลิเคชันไม่ได้จดทะเบียน

แอปพลิเคชันบางส่วนเข้าถึงได้จาก

- App Store
- Play Store

หลงเชื่อว่าเป็นบริการที่น่าเชื่อถือและยินยอมให้เข้าถึงข้อมูล

- รายชื่อติดต่อ
- ภาพถ่าย

การกระทำผิดกฎหมาย

ผู้กู้เสี่ยงถูกประจานและคุกคามคนใกล้ชิดเพื่อกดดันให้ชำระหนี้

ข้อเสนอแนะ

- ควรเร่งตรวจสอบและปิดกั้นแอปพลิเคชันที่ไม่ได้รับอนุญาต และประสานผู้ให้บริการแพลตฟอร์มให้ถอดแอปพลิเคชันดังกล่าว
- ประชาชนควรตรวจสอบรายชื่อผู้ให้บริการผ่าน “เช็กแอปเงินกู้” ของ ธปท. ก่อนใช้บริการ ได้ที่ https://www.bot.or.th/th/license-loan.html
- หากตกเป็นเหยื่อ ติดต่อศูนย์ AOC โทร. 1441 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

สุขภาพและการเจ็บป่วย

ไตรมาสสาม ปี 2569 การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง

โรค	ปี 2568				ปี 2569			%YoY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q3/2569
ปอดอักเสบ	138,418	97,040	103,517	120,163	97,084	77,596	85,282	-17.6
ไข้เลือดออก	7,236	15,036	24,918	10,463	4,635	7,147	16,490	-33.8
มือ เท้า ปาก	10,684	13,004	68,510	20,276	8,534	9,626	61,092	-10.8
ไข้หวัดใหญ่	267,952	130,683	217,452	558,368	159,855	43,448	263,221	21.0
บิด	506	598	556	412	456	488	438	-21.2
หัด	389	352	212	184	153	123	133	-37.3
ฉี่หนู	782	955	1,287	2,091	855	1,026	1,483	15.2
ไข้สมองอักเสบ	312	435	413	412	369	399	428	3.6
อหิวาตกโรค	1	0	4	2	3	7	6	50.0
ไข้กาฬหลังแอ่น	2	0	6	13	6	6	5	-16.7
พิษสุนัขบ้า	4	2	1	0	2	3	2	100.0
รวม	**426,286**	**258,105**	**416,876**	**712,384**	**271,952**	**139,869**	**428,580**	**2.8**
อัตราต่อประชากรแสนคน	645	392	632	1,081	413	213	652	

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2569
ที่มา : รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง DDS กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ปัญหาสุขภาพจิตของคนไทย
เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ใน 4 กลุ่มสุขภาพจิต เสี่ยงซึมเศร้าสูงสุด (11.4%)
รองลงมา ได้แก่ เครียดสูง หมดไฟ และเสี่ยงฆ่าตัวตาย

ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

1 การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุ

ผู้ป่วยนอก 400,000 ราย/ปี ผู้ป่วยใน 80,000 ราย/ปี
สะโพกหัก 29,000 ราย/ปี เสี่ยงต่อการพิการและเสียชีวิต → **เสียชีวิต 1,500 ราย/ปี**

อาจเพิ่มขึ้น 2 เท่า ภายในปี 2573 หากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

ปัจจัยเสี่ยง

- **โรคประจำตัว**
- **ยา**ที่ส่งผลต่อการทรงตัว
- **กล้ามเนื้ออ่อนแรง**จากกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ
- **สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย** อาทิ พื้นลื่น แสงสว่างไม่พอ

MUST DO!

- **ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย**
- **ปรับสภาพแวดล้อม**บ้านให้ปลอดภัย
- **ปรึกษาแพทย์**เพื่อประเมินความเสี่ยงจากโรคประจำตัวและการใช้ยา

2 การแพร่ระบาดของโรคฝีดาษวานร (Mpox)

ผู้ป่วยสะสมเพิ่มขึ้น 3 เท่า ในช่วง 3 เดือน → **139 ราย** (18 ก.ค. 69) → **470 ราย** (31 ต.ค. 69) + **ผู้เสียชีวิตสะสม 3 ราย**

ติดต่อผ่านการสัมผัสใกล้ชิดกับผื่น ตุ่มหนอง สารคัดหลั่ง หรือสิ่งของเปื้อนเชื้อ รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์

อาการที่พบบ่อย

- **มีไข้**
- **ปวดศีรษะ**
- **ต่อมน้ำเหลืองโต**
- **ตุ่ม**ตามใบหน้า มือ เท้า และอวัยวะเพศ

กลุ่มที่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ

ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ เช่น
- เด็กเล็ก
- หญิงตั้งครรภ์
- ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อ HIV
- ผู้ป่วยมะเร็ง/โรคเลือด

MUST DO!

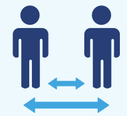

- **หลีกเลี่ยงสัมผัสใกล้ชิด**
- **ตรวจยืนยันด้วยวิธี PCR** (ไม่สามารถตรวจผ่านเลือดได้)
- **งดมีเพศสัมพันธ์**ระหว่างรอผล

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

ไตรมาสสาม ปี 2569 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ลดลง ร้อยละ 0.6 จากการบริโภคบุหรี่ลดลงร้อยละ 2.6 ขณะที่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือน หมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ (มูลค่าที่แท้จริง)

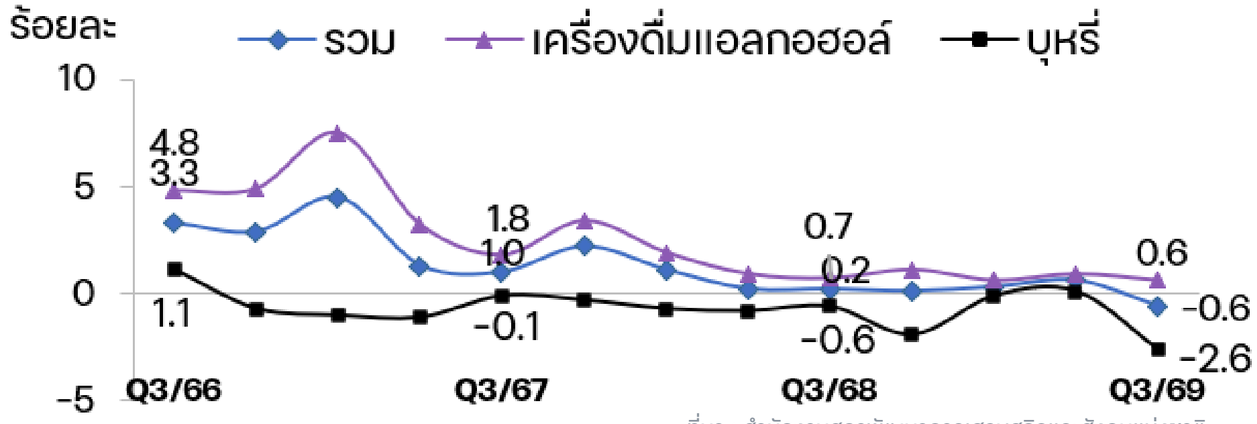

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

1 ข้อจำกัดในการกำกับดูแลร้านอาหารที่เน้นจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ร้านอาหารบางแห่งมีการแสดงดนตรีและมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นกิจกรรมหลัก ควรจดทะเบียนเป็นสถานบริการ

แต่จดทะเบียนเป็นร้านอาหาร

ไม่มีข้อจำกัดรับผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ใช้บริการ

อาจนำไปสู่การเริ่มดื่มตั้งแต่เด็ก

ควรปรับปรุงการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับลักษณะการประกอบกิจการจริง บังคับใช้ข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด

2 การขายบุหรี่เถื่อนผ่านช่องทางและรูปแบบที่ยากต่อการตรวจจับ

- ใช้ภาพ AI ในการโฆษณา
- ใช้เพจจำหน่ายสินค้าอื่นขายบุหรี่เถื่อน
- โฆษณาเจาะจงเฉพาะกลุ่ม

ADS เข้าถึงผู้บริโภคโดย**ไม่ต้องเผยแพร่เนื้อหาอย่างเปิดเผย**

ตรวจจับและติดตามผู้จำหน่ายได้ยากขึ้น

เพิ่มการเฝ้าระวังการจำหน่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ควบคู่การพัฒนาวิธีตรวจจับโฆษณาอำพรางการขาย

3 ความเสี่ยงรูปแบบใหม่จากบุหรี่ไฟฟ้าแบบพอตที่ผสมสารเสพติด

มิถุนายน 2569

พบน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้าชนิดพอตที่ผสม
เมทแอมเฟตามีน + เอโทมิเดต
หมดสติ หัวใจวายเฉียบพลัน เสียชีวิต

ที่มา : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (2569)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบ**สารเสพติดและสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท**ในพอตบุหรี่ไฟฟ้า

เสี่ยงได้รับสารอันตรายโดยไม่รู้ตัว

ที่มา : The Active (2569)

เร่งปราบปรามการจำหน่าย ควบคู่การให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ไตรมาสสาม ปี 2569 คดีอาญารวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.8 จากทุกประเภทคดี
ผู้ประสบอุบัติเหตุจราจรรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.5 จากผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต

คดีอาญา รายไตรมาส ปี 2568 - 2569

ประเภท (หน่วย : พันคดี)	ปี 2568				ปี 2569		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
อาญารวม	117.6	121.2	138.7	138.6	140.4	144.4	**139.7**
%YoY	16.2	16.4	14.1	15.5	19.4	19.1	**0.8**
ยาเสพติด	92.6	97.8	112.3	115.9	118.3	118.6	112.6
%YoY	14.1	16.2	17.6	20.4	27.7	21.3	0.3
ประทุษร้ายต่อทรัพย์	19.9	18.5	21.5	18.3	17.2	20.5	22.2
%YoY	28.4	19.4	3.5	-2.6	-13.3	10.7	3.1
ชีวิต ร่างกาย และเพศ	5.1	4.9	4.9	4.4	4.9	5.3	5.0
%YoY	12.1	9.7	-6.4	-10.8	-4.7	7.6	1.1

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2569)

อุบัติเหตุจราจรทางบกสะสม รายไตรมาส ปี 2568 - 2569

ประเภท	ปี 2568				ปี 2569		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
ผู้ประสบภัยรวม (พันราย)	225.9	204.8	215.6	227.7	235.7	220.3	**236.2**
%YoY	0.8	0.5	1.4	-0.4	4.3	7.6	**9.5**
ผู้บาดเจ็บ (พันราย)	222.5	201.7	212.8	224.5	232.2	217.2	233.3
%YoY	1.0	0.7	1.6	-0.1	4.4	7.7	9.6
ผู้เสียชีวิต (พันราย)	3.4	3.1	2.7	3.2	3.5	3.1	2.9
%YoY	-9.1	-10.7	-13.3	-16.2	2.4	1.7	5.7
ผู้ทุพพลภาพ (ราย)	47	33	40	43	33	38	34
%YoY	17.5	-21.4	-33.3	16.2	-29.8	15.2	-15.0

ที่มา : THAI RSC (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2569)

ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

1 ความเสี่ยงจากการขับขี่ของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ ประสบอุบัติเหตุทางถนน ในปี 2569
54,385 ราย **เพิ่มขึ้น 11.0%** จากปีก่อน

พิการ +60.0% | บาดเจ็บ +11.2% | เสียชีวิต +4.8%

ที่มา : THAI RSC (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2569)

พบการขับขี่
จักรยานไฟฟ้าที่ไม่มีทะเบียน
บนถนนสาธารณะ

ฝ่าฝืนมีความผิดตาม
พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. 2522
และ พ.ร.บ. จราจรทางบก
พ.ศ. 2522

2 การถูกกลั่นแกล้งและคุกคามในกลุ่มเด็กและเยาวชน LGBTQ+

75.8% ถูกล้อเลียนเพศสภาพ
57.9% ถูกคุกคามทางเพศในชีวิตจริง
และ **53.4%** ถูกคุกคามฯ ทางออนไลน์

42.4% เคยถูกบังคับให้
เปลี่ยนอัตลักษณ์ทางเพศ
โดยเฉพาะจากครอบครัว

เด็กและเยาวชนไม่กล้า
เข้ารับการปรึกษา ▶ **เสี่ยงปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น**

RECOMMENDED

- ส่งเสริมเรื่องความหลากหลายทางเพศในครอบครัว/สถานศึกษา
- พัฒนาบริการสุขภาพจิตให้เข้าถึงง่าย

ที่มา : รายงานการวิจัยสุขภาพจิตและสุขภาวะของเด็กและเยาวชนหลากหลายทางเพศในประเทศไทย (2566)

การคุ้มครองผู้บริโภค

ไตรมาสสาม ปี 2569 การร้องเรียนของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ร้อยละ 40.7
โดย สคบ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.9 ขณะที่สำนักงาน กสทช. ลดลงร้อยละ 4.7

ไตรมาส 3/2569

สินค้าและบริการ
ที่ร้องเรียนสูงสุด คือ
สินค้าออนไลน์ = **19.3%**

กิจการโทรคมนาคม
ที่ร้องเรียนสูงสุด คือ
การยกเลิกบริการ = **29.4%**

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค

เรื่องร้องเรียน (หน่วย : เรื่อง)	ปี 2567				ปี 2568				ปี 2569			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	%YoY
สคบ.	**5,786**	**5,517**	**6,894**	**7,211**	**8,052**	**8,537**	**9,236**	**9,880**	**9,386**	**11,927**	**13,197**	**42.9**
ด้านโฆษณา	807	397	742	648	788	674	530	756	697	489	303	-42.8
ด้านฉลาก	584	533	886	857	911	850	664	863	788	874	372	-44.0
ด้านสัญญา	467	420	686	599	625	666	469	782	560	501	506	7.9
ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	609	600	711	873	1,418	744	1,258	873	1,247	1,669	2,367	88.2
เรื่องอื่น ๆ*	3,319	3,567	3,869	4,234	4,310	5,603	6,315	6,606	6,094	8,394	9,649	52.8
สำนักงาน กสทช.	**414**	**340**	**311**	**395**	**394**	**367**	**449**	**330**	**425**	**415**	**428**	**-4.7**
โทรศัพท์เคลื่อนที่	335	229	215	308	302	220	320	206	244	227	243	-24.1
อินเทอร์เน็ต	74	107	91	84	90	144	124	121	173	182	178	43.5
สถานีวิทยุคมนาคม/เสาสัญญาณ	5	4	3	2	1	3	4	1	8	4	4	0.0
โทรศัพท์ประจำที่	0	0	2	1	1	0	1	2	0	2	3	200.0
รวม	**6,200**	**5,857**	**7,205**	**7,606**	**8,446**	**8,904**	**9,685**	**10,210**	**9,811**	**12,342**	**13,625**	**40.7**

หมายเหตุ : *เรื่องอื่น ๆ จำแนกตามแหล่งที่มา อาทิ ข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้บริโภค สคบ. ส่วนภูมิภาค และศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ สคบ.
ที่มา : สคบ. และสำนักงาน กสทช.

ประเด็นที่ควรเฝ้าระวัง

1 ปัญหาการคุ้มครองการเคลมประกันสุขภาพ

ประชาชน**ซื้อประกันสุขภาพ**
เตรียมรับค่าใช้จ่ายในอนาคต

มกราคม-มิถุนายน 2569

สัญญาเพิ่มเติมประกันสุขภาพ
มีเบี้ยรับ**เพิ่มขึ้นเกือบ 4.0%**
เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน
ที่มา : สมาคมประกันชีวิตไทย (2569)

ปัญหา
- **ถูกปฏิเสธการเคลม**ค่ารักษาพยาบาล
- **ได้รับหนังสือทบทวนข้อยกเว้นความคุ้มครอง**
- **ถูกยกเลิกกรมธรรม์**

กระทบต่อความเชื่อมั่น/นำไปสู่ข้อพิพาท
ระหว่างผู้เอาประกันกับบริษัทประกัน

ควรกำกับดูแลการโฆษณาและการเสนอขายให้มีข้อมูลชัดเจน
พร้อมติดตามการแก้ไขข้อพิพาทอย่างต่อเนื่อง

2 การเปลี่ยนแปลงโปรโมชันหรือแพ็กเกจอินเทอร์เน็ตโดยไม่แจ้งล่วงหน้า

ลดความเร็วอินเทอร์เน็ต เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมโดยไม่ได้รับความยินยอม
ได้รับบริการหรือมีค่าใช้จ่ายไม่ตรงตามที่ตกลง

การเปลี่ยนเงื่อนไขบริการ
โดยไม่แจ้งให้ทราบ/ไม่ได้ยินยอม

เดือนมกราคม-สิงหาคม
ปี 2568 **47 เรื่อง** → ปี 2569 **102 เรื่อง**

ที่มา : กสทช.

เพิ่มการตรวจสอบเชิงรุกผู้ให้บริการ

ผู้บริโภคควรตรวจสอบโปรโมชันและค่าบริการ พร้อมเก็บหลักฐานการสมัครและการชำระเงิน

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

ไตรมาสสาม
ปี 2569

1. Fertility Tourism กับตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย

“การเดินทางเพื่อรับบริการรักษาภาวะมีบุตรยากด้วยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ (Assisted Reproductive Technologies: ART)
เช่น IVF ICSI การบริจาคไข่และอสุจิ และการแช่แข็งไข่ อสุจิ และตัวอ่อน”

ประชากรราว 1 ใน 6 ของโลก ได้รับผลกระทบจากภาวะมีบุตรยาก และคู่สมรสทั่วโลกมีบุตรช้าลง

มูลค่าตลาด Fertility Tourism ทั่วโลกเพิ่มขึ้น

ปี 2567 **1.6 พันล้าน USD** → ปี 2573 **6.2 พันล้าน USD**

โอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ปัจจัยสนับสนุนไทยให้เป็นจุดหมายปลายทาง Fertility Tourism

1 คุณภาพบริการในราคาที่แข่งขันได้

- **สถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน** 125 แห่ง
- **หลายแห่งได้รับการรับรองมาตรฐานสากล** เช่น JCI และ RTAC
- **ค่ารักษา IVF ต่ำกว่าสิงคโปร์ จีน และมาเลเซีย**

ค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธี IVF เฉลี่ยต่อรอบการรักษา และจำนวนโรงพยาบาลที่ได้รับมาตรฐาน JCI

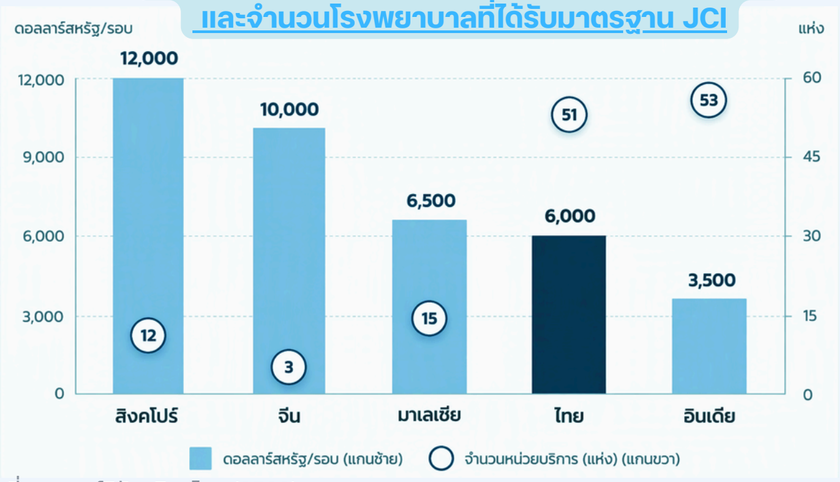

ที่มา : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2568)

2 ความพร้อมในการรองรับผู้ป่วยต่างชาติ

- **IVF/ICSI ติดอันดับ 1 ใน 4 หัตถการหลัก** จากผู้ป่วยต่างชาติ 3 ล้านคน (ปี 2566)
- **บริการครบวงจร** ทั้งล่าม รถรับส่ง โรงแรม ร้านอาหาร และ Medical Treatment Visa

3 กฎระเบียบที่เปิดกว้างกว่าคู่แข่ง

- **กฎเกณฑ์การฝากไข่ของไทยผ่อนปรนกว่าคู่แข่งบางประเทศ**

จำกัดอายุ 21-37 ปี

อนุญาตเฉพาะผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม

ไทย **ร่างแก้ไข พ.ร.บ. คุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์**

- **คู่สมรสเพศเดียวกันใช้บริการได้**
- **ให้คู่สมรสต่างชาติใช้บริการตั้งครรภ์แทนได้**
  (หญิงที่ตั้งครรภ์แทนต้องสัญชาติเดียวกับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง)

1. Fertility Tourism กับตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย

โอกาสทางเศรษฐกิจ

ตลาด Fertility Tourism ไทย ปี 2568

≈ 6.1 พันล้านบาท

ผู้รับบริการต่างชาติ ≈ 30% ของผู้รับบริการทั้งหมด

สร้างรายได้ ≈2.75 พันล้านบาท (45.0% ของมูลค่าตลาด)

จากค่าใช้จ่าย เช่น ล่าม รถรับส่ง และค่านายหน้า ที่พัก อาหาร และการเดินทางตลอดช่วงพำนักในไทย

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2568)

ความเสี่ยงที่ไม่ควรมองข้าม

1 การเข้าถึงบริการของคนไทย

- **บริการยังกระจุกตัวอยู่ในภาคเอกชน**
- **ผลิตแพทย์เฉพาะทางด้านเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ (ART) ≈ 15 คนต่อปี**
- **ความต้องการใช้บริการของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** จากนโยบายส่งเสริมการมีบุตร และสิทธิ UC ที่เริ่มครอบคลุมภาวะมีบุตรยาก

Fertility Tourism อาจเพิ่มการแข่งขันแย่งชิงบุคลากรและดันค่าบริการให้สูงขึ้น

2 ข้อจำกัดด้านกฎหมาย

- **การจัดการตัวอ่อนแช่แข็ง** กำหนดไว้เฉพาะกรณีคู่สมรสเสียชีวิต แต่ไม่ครอบคลุมกรณีหย่าร้าง
- **สิทธิในการทราบตัวตนผู้บริจาค** ยังไม่รับรองสิทธิของเด็กในการเข้าถึงข้อมูลผู้บริจาค
- **ความเสี่ยงจากการตั้งครรภ์แทนเชิงพาณิชย์**

แนวทางรองรับ Fertility Tourism ของไทย

พัฒนาบุคลากรและกำกับคุณภาพบริการ

- **เพิ่มการผลิตบุคลากรเฉพาะทาง**
- **กำหนดมาตรฐานการเปิดเผยผลการรักษาอย่างโปร่งใส**

ปรับปรุงกฎหมายให้รองรับการรักษาข้ามพรมแดน

- **การจัดการตัวอ่อน**กรณีเสียชีวิต หย่าร้าง หรือขาดการติดต่อกับสถานพยาบาล
- **สิทธิของเด็ก**ในการเข้าถึงข้อมูลผู้บริจาค
- **กลไกกำกับดูแลการตั้งครรภ์แทนของชาวต่างชาติ**

รักษาสมดุลระหว่างการเติบโตของตลาดกับการเข้าถึงบริการของคนไทย

- **ขยายบริการ ART** ในสถานพยาบาลภาครัฐภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพ
- **ส่งเสริมความร่วมมือการให้บริการ/ส่งต่อผู้ป่วย** ระหว่างภาครัฐและเอกชน

2. กากอุตสาหกรรม : จากของเสียในโรงงานสู่ต้นทุนที่สังคมต้องร่วมจ่าย

การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและนิคมอุตสาหกรรมใหม่ ทำให้ประเทศไทยมีกากอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปริมาณกากอุตสาหกรรมในระบบ

เฉลี่ยปีละ
24.5 ล้านตัน
(ปี 2559-2568)

ส่วนใหญ่เป็นกากไม่อันตราย **แต่กากอันตรายเพิ่มขึ้น**

ปริมาณกากอันตราย

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

มีการลักลอบทิ้งกากอย่างต่อเนื่อง

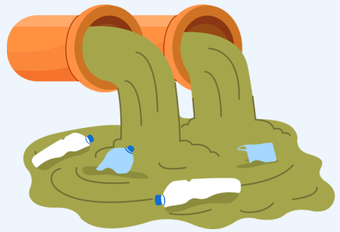

382 ครั้ง
(ปี 2560-2568)

- ส่วนใหญ่เป็นการปล่อยน้ำเสีย
- พบมากในภาคตะวันออก

ที่มา : มูลนิธิบูรณะนิเวศ

กรณีล่าสุด (ตุลาคม 2569)

- กรมควบคุมมลพิษพบไฮโดรคาร์บอนปนเปื้อนในแหล่งน้ำใกล้บ่อฝังกลบใน จ.ปราจีนบุรี
- กระทบพื้นที่เกษตร-แหล่งเลี้ยงปลา

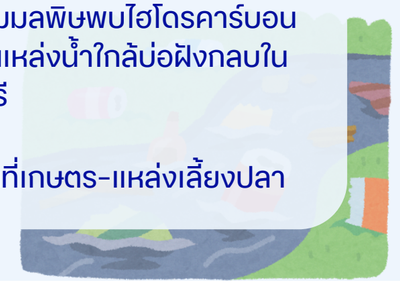

การจัดการกากอุตสาหกรรมของไทยแยกส่วนหลายกระทรวง

กำกับดูแลแหล่งกำเนิดกาก/ผู้รับจัดการกาก
(กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

กำกับดูแลการขนส่งกากอันตรายทางถนน
(กรมการขนส่งทางบก)

นำเข้า/ส่งออกของเสียอันตราย
(กรมโรงงานอุตสาหกรรม, กรมศุลกากร)

ควบคุมมลพิษ ประเมินผลกระทบและดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่
(กรมควบคุมมลพิษ, กรมอนามัย, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ปัญหาระบบการจัดการกาก

ต้นทุนการจัดการสูงแต่บทลงโทษต่ำจูงใจให้ลักลอบทิ้ง

- ต้นทุนกำจัดกากอาจสูงถึง 1.5 แสนบาท/ตัน
- โทษ (ม.45 พ.ร.บ. โรงงาน) ปรับ < 2.0 แสนบาท/อายุความ 1 ปี

การติดตามยังไม่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่

- ระบบ E-Fully Manifest ไม่สามารถเชื่อมโยงปริมาณกากตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง
- กิจการขนาดเล็กอยู่นอกระบบกำกับดูแลของ พ.ร.บ. โรงงานฯ

โรงงานบำบัดกากอันตรายไม่เพียงพอ

- โรงงานก่อกำเนิดกาก 75,789 แห่ง โรงงานรับจัดการ 3,048 แห่ง (25:1) + กระจุกตัวบางพื้นที่
- โรงงานบำบัด/เผากากอันตรายมีสัดส่วนน้อย (5.3%)

การจำแนกประเภทโรงงานละเอียดไม่พอ

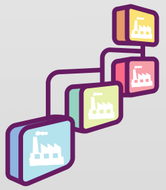

- โรงงานจัดการกากแต่ละประเภทยังขาดการจำแนกประเภทย่อยตามวิธีจัดการ

2. กากอุตสาหกรรม : จากของเสียในโรงงานสู่ต้นทุนที่สังคมต้องร่วมจ่าย

ต้นทุนที่สังคมต้องร่วมจ่ายจากการจัดการกากที่ไม่ถูกต้อง

ด้านสุขภาพ

เสี่ยงได้รับโลหะหนัก ผ่านการหายใจ สัมผัส และบริโภค อาจก่อให้เกิดโรคไต โรคทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง และโรคมะเร็ง

ด้านวิถีชีวิต

ชีวิตประจำวันของชุมชนเปลี่ยนไป ทั้งการเข้าถึงน้ำสะอาด อาหารปลอดภัย และการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านเศรษฐกิจและการคลัง

สร้างความเสียหายทั้งต่อภาคการผลิต และงบประมาณภาครัฐที่ต้องรับภาระจัดการกากตกค้างและฟื้นฟูพื้นที่แทนผู้กระทำผิด

ตัวอย่างมาตรการจากต่างประเทศ

1 ความโปร่งใส

สหรัฐอเมริกา : สถานที่บำบัด/กำจัดกากปลายทางต้องส่งเอกสารกำกับการขนส่งกากอันตรายเข้าระบบ e-Manifest และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะภายใน 90 วัน

2 บทลงโทษ

ญี่ปุ่น : กำหนดโทษผู้ลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมไว้สูง (*บุคคลธรรมดา* จำคุกไม่เกิน 5 ปี / ปรับไม่เกิน 10 ล้านเยน หรือทั้งจำทั้งปรับ *นิติบุคคล* อาจถูกปรับสูงสุด 300 ล้านเยน)

3 การฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน

ญี่ปุ่น : ตั้งกองทุนช่วยเหลือหน่วยงานท้องถิ่นขนย้ายกากที่ถูกลักลอบทิ้ง

อุดหนุนสูงถึง 70.0% (รัฐบาล 30.0% ภาคอุตสาหกรรม 40.0%

สหรัฐอเมริกา : เก็บภาษีสรรพสามิตสารเคมีจากผู้ผลิตและผู้นำเข้า >> นำรายได้เข้ากองทุนฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน

สำหรับประเทศไทย

กระทรวงอุตสาหกรรม (2569) ผลักดันการแก้ไข พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 อาทิ เพิ่มโทษผู้กระทำผิดซ้ำ โรงงานที่ถูกสั่งหยุดต้องรับผิดชอบค่าตรวจสอบมลพิษเอง

สส. (2569) เสนอร่าง พ.ร.บ. จัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. .... อาทิ ผู้ก่อกำเนิดกากต้องรับผิดชอบจนกว่าจะกำจัดเสร็จ เพิ่มโทษการลักลอบทิ้ง ตั้งกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน และทำประกันภัยความรับผิด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

พัฒนาระบบ E-Fully Manifest ให้ติดตามปริมาณกากตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

ส่งเสริมการลงทุนในโรงงานประเภท 101 (บำบัด/กำจัดกาก) ในภูมิภาคที่ขาดแคลน ผ่านสิทธิประโยชน์หรือการร่วมลงทุน

สนับสนุนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบำบัดและกำจัดกาก เพื่อลดต้นทุนการจัดการอย่างถูกต้อง

3. นโยบายที่อยู่อาศัยจะเปลี่ยนไปอย่างไร เมื่อการเช่ากลายเป็นวิถีชีวิต

การเช่ามีแนวโน้มเป็นรูปแบบการอยู่อาศัยระยะยาวของครัวเรือนมากขึ้น

ครัวเรือนเช่าที่อยู่อาศัย<u>เพิ่มขึ้น</u>

ปี 58 **16.7%** » ปี 68 **20.4%**

อัตราการปฏิเสธสินเชื่อที่อยู่อาศัย<u>เพิ่มขึ้น</u>

ครึ่งแรก ปี 68 **39.8%** » ครึ่งแรก ปี 69 **44.9%**

ที่มา : รวิภา นุ่นสวัสดิ์ (2569)

ผู้ไม่มีแผนซื้อที่อยู่อาศัยใน 5 ปีข้างหน้า<u>เพิ่มขึ้น</u>

ปี 68 **47.0%** » ปี 69 **56.0%**

ที่มา : SCB EIC (2569)

ผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย **ต้องจ่ายค่าเช่าในช่วงที่มีรายได้ลดลง**

ผู้เช่ามีเงินออมสำรอง<u>ไม่พอ</u>รองรับความเสี่ยงระยะยาว

88.9% มีเงินออมสำรอง**<u>ไม่พอ</u>**สำหรับค่าใช้จ่าย 6 เดือน

ที่มา : SES (2568)

ความเปราะบางของผู้เช่าที่อยู่อาศัย

1 ครัวเรือนที่หัวหน้าอยู่ในวัยสร้างครอบครัวจำนวนมากยังเช่าที่อยู่อาศัย

หัวหน้าครัวเรือนอายุ 30-39 ปี **47.6%** เช่าที่อยู่อาศัย

ราคาที่อยู่อาศัย <u>เพิ่มเร็วกว่า</u> รายได้แรงงาน

ราคาคอนโด/ทาวน์เฮาส์ +5.9-6.3% ต่อปี | **ปี 56-62** | รายได้แรงงาน +2.3% ต่อปี

โอกาสเก็บเงินดาวน์/การเข้าถึงสินเชื่อที่อยู่อาศัยจำกัด

2 ครัวเรือนเช่าที่รายได้ไม่แน่นอนเสี่ยงต่อการสูญเสียที่อยู่อาศัย

ครัวเรือนเช่า **65.4%** มีรายได้จากงานบริการ งานผลิต และงานใช้แรงงาน เป็นหลัก

ในกลุ่มนี้ 14.8% ไม่มีสมาชิกในระบบประกันรายได้และหารายได้คนเดียว

หากผู้หารายได้หลักป่วย/ตกงาน ครัวเรือนอาจสูญเสียรายได้ทั้งหมดและขาดเงินจ่ายค่าเช่า

3 ครัวเรือนเช่าที่หัวหน้าเป็นผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

หัวหน้าครัวเรือนเช่าอายุ 60 ปีขึ้นไป

47.3% มีภาระค่าเช่าเกิน 15.0% ของรายได้

81.4% ยังทำงาน/มีสมาชิกทำงาน

1 ใน 3 เป็นผู้สูงอายุเช่าอยู่ลำพัง

หัวหน้าครัวเรือนเช่าอายุ 50-59 ปี

เกือบครึ่ง ไม่มีสมาชิกอยู่ในระบบที่มีสิทธิประโยชน์ด้านบำนาญ (สวัสดิการข้าราชการ/ประกันสังคม ม. 33/39)

ข้อจำกัดการเข้าถึงบำนาญรองรับค่าเช่าหลังเกษียณ

3. นโยบายที่อยู่อาศัยจะเปลี่ยนไปอย่างไร เมื่อการเช่ากลายเป็นวิถีชีวิต

นโยบายที่อยู่อาศัยของไทยยังไม่ได้ออกแบบเพื่อรองรับผู้เช่าระยะยาว

1 มาตรการช่วยเหลือยังไม่รองรับประชากรกลุ่มรายได้ปานกลาง

มาตรการให้เช่าที่อยู่อาศัยราคาประหยัด

ผู้มีรายได้น้อย

ผู้มีรายได้ปานกลาง ที่มีรายได้ไม่แน่นอน

มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

ผู้มีรายได้มั่นคง

2 โครงการของรัฐยังมีข้อจำกัดด้านทำเลและรูปแบบการอยู่อาศัย

โครงการบ้านเอื้ออาทร/ประชารัฐ

เขตชานเมือง

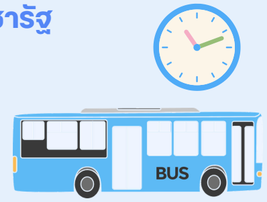

แหล่งงาน

เขตเมือง

บทเรียนจากต่างประเทศ

สิงคโปร์

จัดหาที่อยู่อาศัยให้เช่าแก่ครัวเรือนรายได้น้อย
มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกลาง
ให้ประชาชนออมเงินภาคบังคับและนำเงินออมมาซื้อที่อยู่อาศัยได้

อินเดีย

นำอาคารรัฐที่ว่างมาปรับปรุงเป็นที่พักให้เช่า
สนับสนุนให้เอกชนนำที่ดินว่างเปล่ามาพัฒนาเป็นที่พัก
และมีกฎหมายต้นแบบเพื่อคุ้มครองผู้เช่า

ญี่ปุ่น

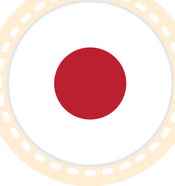

ระบบ Housing Safety Net ให้กลุ่มเปราะบาง ส่งเสริมเจ้าของห้องเช่า
ขึ้นทะเบียนแลกเงินสนับสนุนค่าปรับปรุงห้อง ค่าเช่า และค่าค้ำประกัน

ไทยควรปรับนโยบายที่อยู่อาศัยไปในทิศทางใด ?

1 ส่งเสริมการเปลี่ยนจากผู้เช่าสู่การเป็นเจ้าของ

- **พัฒนาโครงการเช่าเพื่อเป็นเจ้าของ (Rent-to-Own)** ให้ผู้เช่าสะสมเงินจากค่าเช่าส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินซื้อบ้านในอนาคต
- **ใช้ประวัติการชำระค่าเช่าประกอบการพิจารณาสินเชื่อ** ให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระ/แรงงานนอกระบบเข้าถึงสินเชื่อได้

2 เพิ่มจำนวนที่อยู่อาศัยให้เช่าในราคาที่เหมาะสม

- **นำอาคารและที่ดินของรัฐที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์** มาพัฒนาบ้านเช่าในทำเลที่เชื่อมต่อกับแหล่งงาน ระบบขนส่งสาธารณะ สถานศึกษา
- **จูงใจผู้ให้เช่าเอกชน** เปิดรับผู้มีรายได้น้อย/กลุ่มเปราะบาง โดยสนับสนุนค่าซ่อมแซม/ปรับปรุงที่พัก

3 สร้างความมั่นคงและคุ้มครองสิทธิในการเช่า

- **บังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้เช่าเคร่งครัด** อาทิ เรียกเก็บ/คืนเงินประกัน แจ้งล่วงหน้าก่อนปรับค่าเช่า
- **ช่วยเหลือค่าเช่าระยะสั้น** สำหรับผู้เช่าที่รายได้หยุดชะงัก
- **ระบบค้ำประกันโดยรัฐ** สร้างความมั่นใจแก่ผู้ให้เช่าในการรับผู้เช่าที่มีข้อจำกัดด้านรายได้

สภาพัฒน์

บทความ

PISA 2025 กับการอ่านของเด็กไทย

PISA 2025

OECD

คะแนนเฉลี่ย PISA 2025 ของนักเรียนไทย เพิ่มขึ้น ทั้ง 3 ด้าน เมื่อเทียบกับ PISA 2022

วิทยาศาสตร์ 432 คะแนน	คณิตศาสตร์ 407 คะแนน	การอ่าน 392 คะแนน
+ 23 คะแนน	+ 13 คะแนน	+ 13 คะแนน

ต่ำที่สุด ใน 3 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างของไทย

นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

8,547 คน

จากประชากรนักเรียนอายุ 15 ปี ประมาณ 700,000 คน

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

273 แห่ง

ครอบคลุมทุกสังกัดการศึกษา

สัดส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

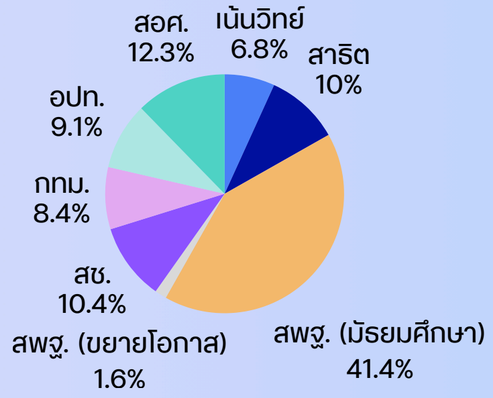

ที่มา : สสวท. (2569)

ลำดับคะแนนด้านการอ่านของไทยเพิ่มขึ้น จาก 64 ในปี 2022 เป็น 59 ในปี 2025

ลำดับ	ประเทศ	คะแนน
1	สิงคโปร์	535 (-8)
2	จีน	527 (m)
3	จีนไทเป	508 (-7)
4	ญี่ปุ่น	503 (-13)
5	มาเก๊า	501 (-9)
6	เกาหลี	501 (-15)
9	นิวซีแลนด์	497 (-4)
10	สหราชอาณาจักร	494 (0)
22	สวีเดน	466 (-21)
	OECD	461 (-14)
58	มาเลเซีย	393 (+5)
59	ไทย	392 (+13)
59	เวียดนาม	392 (m)

*หมายเหตุ : เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน PISA 2025 โดยมี 91 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่เข้าร่วม
: m คือ ไม่มีข้อมูลเนื่องจากไม่พบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง หรือประเทศ/เขตเศรษฐกิจไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลนี้ หรือมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ถูกตัดออกด้วยเหตุผลทางเทคนิค

ที่มา : OECD (2026)

ทำไมทักษะการอ่านจึงสำคัญ...

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน (Foundational Skills)

ที่เด็กต้องใช้ในการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ เพื่อต่อยอดในสาขาวิชาอื่น ๆ

ธนาคารโลกใช้ความสามารถในการอ่านและเข้าใจข้อความง่าย ๆ เป็นเกณฑ์วัด **“ความยากจนด้านการเรียนรู้”**

ที่มา : World Bank (2019)

ทักษะที่วัดจากผลการทดสอบระดับนานาชาติ มีความสัมพันธ์กับ **การเติบโตทางเศรษฐกิจระยะยาว**

ที่มา : Hanushek & Woessmann (2015)

คะแนนเฉลี่ย PISA 2012-2025 ด้านการอ่านของ OECD และไทย

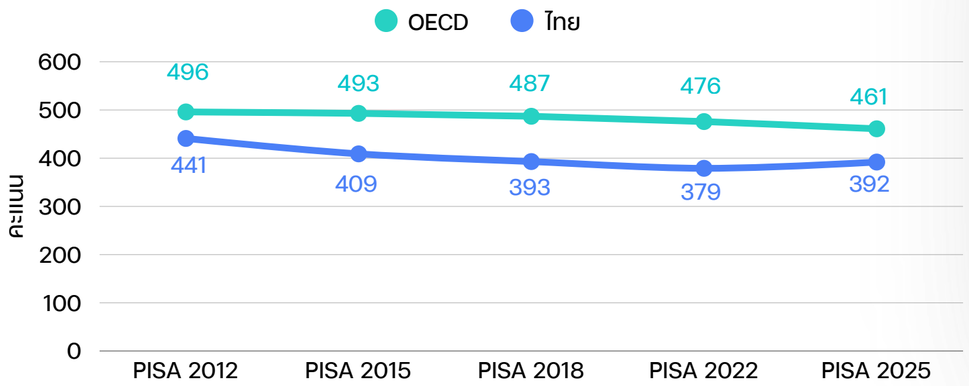

แต่ทักษะการอ่านของไทยยังต่ำ เมื่อเทียบกับ OECD และแตกต่างระหว่างสังกัดโรงเรียน

ระดับ 2 = ระดับพื้นฐาน *ที่ผู้เรียนควรระบุใจความสำคัญและเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับความรู้เดิมได้*

ที่มา : OECD (2026)

คะแนนเฉลี่ย PISA 2025 ด้านการอ่าน จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน เทียบกับ PISA 2022

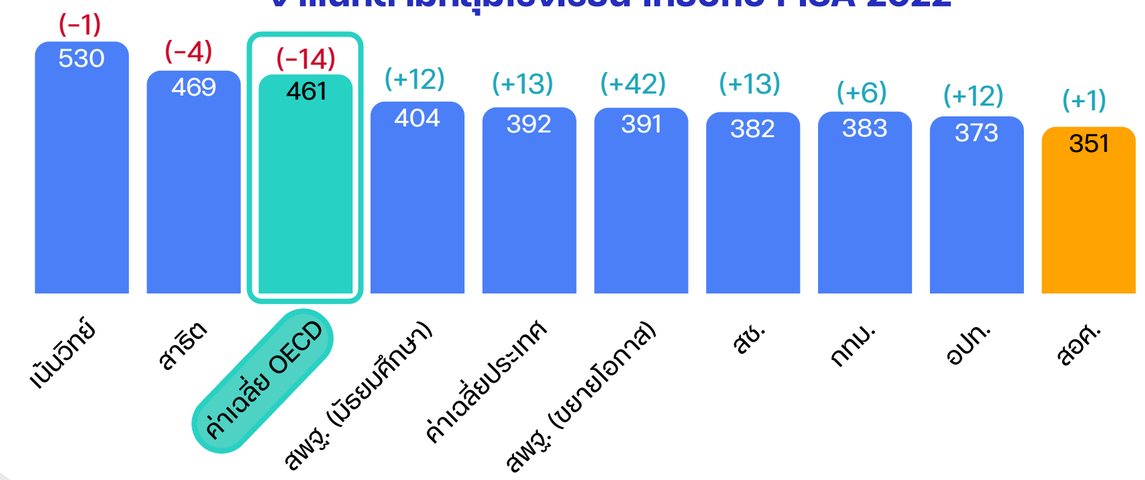

ที่มา : สสวท. (2569)

ปัญหาและความเสี่ยงของทักษะการอ่านเด็กไทย

01 ทักษะการอ่านต่ำพบในนักเรียนทุกกลุ่ม ไม่เฉพาะเด็กยากจน

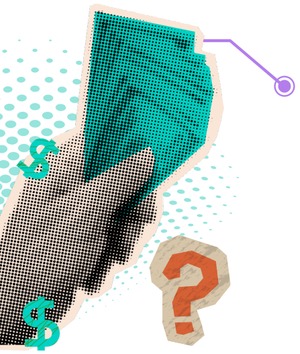

นักเรียนที่มีสมรรถนะการอ่านต่ำกว่าระดับ 2 จำแนกตามเศรษฐฐานะ

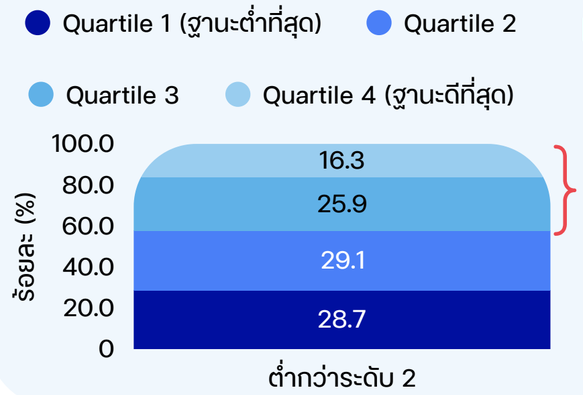

เด็กที่มีทักษะการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน (ระดับ 2)

42.2%

เป็นเด็กที่มีฐานะดีและดีที่สุด แม้จะมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ได้มากกว่า

ที่มา : OECD (2026) ประมวลผลโดย สศช.

ฐานะครัวเรือนยังคงมีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่านในระดับหนึ่ง

67.0% ของเด็กฐานะต่ำสุด **VS** **38.1%** ของเด็กฐานะดีสุด

มีสมรรถนะการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน

> *อาจได้รับอิทธิพลปัจจัยอื่นร่วม อาทิ การอ่านภายในครอบครัว คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และความพร้อมของโรงเรียน*

02 การใช้หน้าจอตั้งแต่เด็ก และการใช้ AI ในการเรียน

WHO แนะนำอายุต่ำกว่า 2 ปี ไม่ควรใช้หน้าจอเลย

กลุ่มเด็กเล็ก 0-1 ปี ของไทย

27.0%

เล่นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

เสี่ยง พัฒนาการทางภาษาและสื่อสารล่าช้า

ทุก 1 นาที ที่เด็ก 3 ปีใช้จอ จะสัมพันธ์กับการได้ยินคำพูดจากผู้ใหญ่ลดลง 7 คำ และพูดโต้ตอบลดลง 1 ครั้ง

ที่มา : Brushe et al. (2024)

กลุ่มวัยเรียน

42%

ที่มา : OECD (2026)

นักเรียนไทย**ใช้ AI สรุปเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายให้อ่าน** สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (29.7%)

ขาดโอกาสฝึกอ่านคิดวิเคราะห์

งานศึกษาในประเทศจีน พบ นักเรียนที่ใช้ AI ทำการบ้าน มีคะแนนสอบแบบปิดตำรา **ลดลง 20%**

ที่มา : Strömberg et al., (2026)

นโยบายของต่างประเทศ ที่ยกระดับทักษะการอ่านได้สำเร็จ

สวีเดน

จัดสรรเวลาและทรัพยากร

ลด

- การพึ่งพาดิจิทัล

เพิ่ม

- การอ่านหนังสือเล่ม
- การเขียนด้วยมือ
- เวลาอ่านในโรงเรียน
- การจัดสรรงบประมาณจัดซื้อหนังสือเรียน

ที่มา : Government Offices of Sweden (2024)

สิงคโปร์

สร้างสภาพแวดล้อม

- โครงการ National Kids Read Program อาสาสมัครอ่านหนังสือ/เล่านิทานให้เด็กในชุมชน
- โครงการ ReadSG จูงใจให้อ่านหนังสือ**วันละ 15 นาที** และสะสมแต้มแลกรับรางวัล

ที่มา : ศธ. (2554); The Kommon (2569)

นิวซีแลนด์

จัดการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการ

- แนวทาง Better Start Literacy Approach (BSLA)

เชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร ใช้ในการอ่านและสะกดคำ

พัฒนาคลังคำศัพท์ การเล่า และความเข้าใจในการฟัง

- ประเมินความก้าวหน้าเพื่อปรับการสอน และช่วยเด็กภาวะดิสเล็กเซีย

ที่มา : BSLA, n.d.; Vosslamber et al., (2025); นงลักษณ์ อัจนปัญญา (2564)

ข้อจำกัดนโยบายการศึกษาไทย

- **การประเมินการอ่าน (RT) และความสามารถพื้นฐาน (NT)** ไม่นำไปสู่การวางแผนแก้ไขเด็กที่มีปัญหาการอ่าน
- **การวัดผลเน้นกิจกรรมมากกว่าผลลัพธ์** โรงเรียน 98.3% จัดกิจกรรม เช่น มุมหนังสือ ครบทุกระดับชั้น แต่ยังไม่มีการประเมินว่าช่วยพัฒนาทักษะการอ่านได้มากเพียงใด

  ที่มา : สพฐ (2569)
- **ขาดแนวทางการใช้ AI ในการเรียนที่ชัดเจน** เสี่ยงที่เด็กจะพึ่งพา AI ในการหาคำตอบหรือทำงานแทนการอ่าน และคิดด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

- เชื่อมโยงการวัดผลกับการช่วยเหลือนักเรียนที่มีทักษะการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์
- ส่งเสริมการสร้างนิสัยรักการอ่านตั้งแต่ปฐมวัย
- สร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองเรื่องการใช้จอในเด็กเล็ก อีกทั้ง ควรส่งเสริมให้ครูและนักเรียนรู้เท่าทันการใช้ AI เพื่อการเรียนรู้

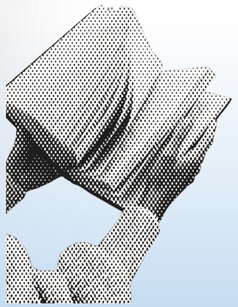

ขอขอบคุณ
Thank you

Download เอกสาร

www.nesdc.go.th